

Л. І. Біловус

**МАТЕРІАЛИ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ
США ЯК ДЖЕРЕЛО ІНФОРМАЦІЇ ПРО КРЕДИТНУ КООПЕРАТИВУ
«САМОПОМІЧ»**

Стаття розглядає україномовну періодику США як джерело інформації про діяльність Товариства українців в Америці «Самопоміч» та засновану ним однойменну кредитівку у контексті збереження національної ідентичності. Досліджувані матеріали дають відомості про роботу кредитної кооперативи в галузі освіти, культури, громадської активності, гуманітарної допомоги, що дозволяє зробити висновок: хоч і непомітний, кооперативний рух є важливим чинником функціонування американського українства, адже тільки об'єднана в такий взаємодопомоговий рух українська діаспора могла стати сильним джерелом збереження національної ідентичності та української ідеї.

Ключові слова: українська діаспора, періодичні видання, національна ідентичність, кредитна кооперація, «Самопоміч»

Л. И. Билорус

**МАТЕРИАЛЫ ПЕРИОДИЧЕСКИХ ИЗДАНИЙ УКРАИНСКОЙ
ДИАСПОРЫ США КАК ИСТОЧНИК ИНФОРМАЦИИ О КРЕДИТНОЙ
КООПЕРАТИВЕ «САМОПОМОЩЬ»**

Статья рассматривает украиноязычную периодику США как источник информации о деятельности Общества украинцев в Америке «Самопомощь» и основанном им одноименном кредитном союзе в контексте сохранения национальной идентичности. Исследуемые материалы дают сведения о работе кредитной кооперативы в области образования, культуры, общественной активности, гуманитарной помощи, что позволяет сделать вывод: хоть и незаметное, кооперативное движение является важным фактором функционирования американского украинства, ведь только объединенная таким движением взаимопомощи украинская диаспора могла стать сильным источником сохранения национальной идентичности и украинской идеи.

Ключевые слова: украинская диаспора, периодические издания, национальная идентичность, кредитная кооперация, «Самопомощь»

Lesia Bilovus

**MATERIALS OF THE USA UKRAINIAN DIASPORA'S PERIODICALS AS
THE SOURCE OF INFORMATION ON THE COOPERATIVE'S CREDIT
«САМОПОМОЩЬ»**

This article considers the Ukrainian periodicals in the USA as the source of information on the activities of the Ukrainian Society «Samopomich» in America and the credit founded by this Society in the context of national identity preservation. The investigated materials provide information on the work of credit cooperatives in the field of education, culture, social activism, humanitarian assistance. All this allows to make the conclusion, although it is unnoticeable, the cooperative movement has been the important factor in the functioning of American Ukrainians, because being united in such a movement of mutual help Ukrainian Diaspora could become a strong source of preserving the national identity and the Ukrainian idea.

Key words: Ukrainian Diaspora, periodicals, national identity, credit cooperative, «Samopomich»

Українці у США є однією з найбільших етнічних груп у цій країні та найактивнішою діаспорою у світі. Демократичні умови існування, державна політика лояльності до мультикультурного розмаїття американців створили сприятливі умови для гуртування нашої громади, збереження у її середовищі національної ідентичності, відчуття приналежності до українського народу. Чимало інформаційних матеріалів свідчать про те, що кожна етнічна група у США, крім загальнодержавного, веде і суто національне життя, об'єднуючись навколо церкви, культурного центру чи громадської організації. Так тривало досить тривалий час, однак в останні роки об'єднуючим чинником для нашої громади все частіше стає фінансово-економічний, особливо тоді, коли наплив українців до Америки збільшується. Відповідно, у функціонуванні нашої діаспори збільшується роль «Самопомочі», оскільки здатність до кооперації

створює передумови для самоусвідомлення та самопізнання. Інформаційний простір української діаспори США містить чимало матеріалу, що присвячений Товариству українців в Америці «Самопоміч» та заснованій нею однойменній кредитівці.

Проблемі побутування української діаспори присвячені праці А. Атаманенка [1], С. М. Вдовенка [5], В. Б. Євтуха [11], І. Недошитко [17] та ін.; питаннями збереження національної ідентичності за межами історичної батьківщини займалися Ю. Кондрашевська [13], В. І. Моцюк, В. Ю. Макар [16], Н. Г. Мерфі [15] та ін.; дослідженням українського кооперативного руху займалися Т. Вісіна [7], І. Гавліч [8], С. Гелей [9], З. Струк [19], М. Футала [20] та ін. Однак, на нашу думку, багато в чому успіх діяльності організації залежить від присутності в інформаційному просторі: у друкованих ЗМІ, на телебаченні і радіо. Діяльність організацій, об'єднань української діаспори США відкрита для усіх охочих ознайомитись, зокрема і через мережу діаспорної преси, де надзвичайно багато публіцистичного матеріалу висвітлює не тільки їх функціонування та активність у різних сферах, а й подає інформацію загалом про історію створення, побутування, причини виникнення та роль у громадському і культурному житті американських українців [14]. Через те метою нашого дослідження є моніторинг україномовної періодики на предмет діяльності «Самопоміч» у контексті збереження національної ідентичності нашої громади за кордоном.

Новоприбулі українські емігранти після закінчення II світової війни відчували потребу в організації такого осередку, де б можна було не тільки вільно збиратися, дискутувати, вирішувати актуальні потреби, а й отримати інформацію щодо роботи, житла, юридичну чи матеріальну допомогу. це стало підставою для утворення Товариства «Самопоміч». Від 1947 р. ця суспільно-громадська організація головним аспектом своєї діяльності бачить широку гуманітарну допомогу: допомагати новим емігрантам, тим українцям, які ще залишилися в таборах у Європі та самій Україні, опікуватись в діаспорі старшими членами української громади, хворими, самотніми, надавати

правничу допомогу, контактувати з різними українськими та американськими інституціями для налагодження співпраці й систематичного інформування про Україну, її народ, культуру. Із зміною історичного становища України у 1991 р. Товариство розвинуло активну гуманітарну діяльність щодо підтримки молодшої держави, про що члени управи звітували під час підсумкових зборів організації. Із опублікованих звітів бачимо, що Товариство також сьогодні продовжує підтримувати тісні відносини із українською діаспорою США, піднімати авторитет і довіру американського суспільства до українців.

Товариству українців в Америці «Самопоміч», серед членів якого були й відомі представники української кредитної кооперації, належить започаткування, а краще – відродження, традицій національного кооперативного кредитного руху вже у США. Це дало всі підстави українцям заявити про свою етнічну самобутність, окремішність від інших національностей. Загальновідомо, що в Україні у передвоєнний час кредитно-кооперативний рух був дуже поширеним, оскільки ця ідея сприяла утворенню з розколеної етнічної маси єдиної нації, наблизила український народ до саморозуміння своїх потенційних можливостей. Від кінця 40-х років минулого століття кредитна кооперація швидко розвинулася і стала популярною на теренах Америки, здобувши довіру української громади у місцях її поселення (Мічиган, Нью-Джерсі, Чикаго, Нью-Йорк, Філадельфія, Дітройт, Клівленд). Вона керується у своїй діяльності принципами «Свій – до свого» чи «Помагаймо собі самі», що стали своєрідною філософією, яка вплинула на моральний і соціально-економічний стан українців у діаспорі. З цього почався потужний український кооперативний рух на американському континенті, об'єднаний сьогодні у Централю українських кооперативів Америки, що нараховує у складі понад двадцять кредитівок. Крім того, українська кооперація завдяки своїй організованості увійшла до сильного загальноамериканського Руху кредитових юній і Світового об'єднання, що пізніше дало можливість фінансової та організаційної допомоги щодо відродження на державному рівні кооперативних структур в Україні. Світовою кооперативною радою була

організована поїздка з цього приводу в Україну. При поверненні до США член президії Української світової кооперативної ради і голова Централі Українських кооперативів Америки Богдан Ватраль дав інтерв'ю журналісту газети «Час і Події» Ларисі Кухар. Опубліковані матеріали головну мету цієї поїздки вбачають у збільшенні впливу кооперативних українських спілок на світову кооперативну раду, а також знайомлять читачів із роботою кооперації в Україні, законодавчу базу діяльності, досягнення та недоліки. Богдан Ватраль висловлює думку про налагодження контактів з українським урядом для того, щоб переконати українську владу в існуванні діаспори, яка щиро переймається питаннями мови, історії, культури, національної ідентичності. Адже саме ця діаспора, незважаючи на велику віддаленість від історичної батьківщини, зуміла створити українські школи, музеї, культурні осередки, церкви. І хоча нові покоління ніколи не бачили України, усі в душі залишилися українцями і пишаються цим.

За 60 років кредитівка «Самопоміч» виросла у єдину серйозну фінансову організацію, що є сильною і надійною підтримкою української громади, надаючи сотні щоденних фінансових послуг для своїх членів; це також місце для зустрічей та отримання оперативної інформації. Однак періодичні видання української діаспори США дають нам чималий матеріал щодо різноманітності функціонування установи лише у двох містах – Чикаго та Нью-Йорку, мабуть, через існування у цих містах потужних ЗМІ, своїх кореспондентів та великої української етнічної групи.

Відповідно до опублікованих матеріалів (рубрики «Організації», «Українське Чикаго», «Репортаж»), маємо інформацію про те, що кожного року кредитівка на Річних дводенних зборах через звіти її дирекції, членів кредитного, допорогового, контрольного, будівельного комітетів повідомляє українську громаду про свою діяльність, здобутки та невдачі, а наступного дня відбувається імпреза, яка користується великою популярністю серед українців, оскільки відзначається насиченою та цікавою мистецькою програмою. Особливістю публікацій про підведення підсумків є те, що кожна починається з

історії становлення української кооперації в Америці, формулювання її основних положень, включно із політикою відкритості, про що, власне, і свідчить щорічне звітування перед громадою. Інформація про доповідачів, зміст їх виступів створюють картину усеприсутності кредитівки у громадському і духовному житті українців США, її важливості. Це підтверджують і постійно зростаючі активи та кількість членів. На звітних зборах раз у три роки вибирають трьох членів дирекції, а також проводять дискусії з різних питань. Річні збори є своєрідним форумом для численних прилюдних вітань від різних українських громадських, культурно-мистецьких, освітніх, духовних, молодіжних, спортивних, інформаційних організацій і установ, які обов'язково потім публікуються у періодичних виданнях. Звичайно, на самих зборах і на шпальтах також ці привіти забирають багато часу і місця, однак це важливе віддзеркалення величини зв'язків кредитівки, різноманітності інтересів та активності «Самопоміч», її уваги до життя української громади США. Завдяки її підтримці реалізовано чимало важливих проектів. Інколи ціла стаття щодо підсумків діяльності кредитівки висвітлює її допомогову діяльність, для чого поіменно перераховано організації та особи, які пов'язані із «Самопоміччю». Також, на думку дописувачів, Річні збори – чудова нагода для зустрічей, обміну враженнями та думками з приводу останніх новин, політичних подій у США та Україні. Генеральний консул України у Чикаго, за матеріалами газети «Час і Події», зауважує, що українці сприймають кредитівку як потужну громадську організацію, що ніколи не залишається осторонь навіть найменшого аспекту існування української спільноти в Америці. Опубліковані на шпальтах періодичних видань звіти містять докладну інформацію про використані кошти із зазначенням конкретної суми допомоги, організаційну діяльність та перспективні плани (наприклад, фінансова підтримка реконструкції домівки СУМ, будівництво нового культурного центру при певній парафії, розширення приміщень, надання допомоги українознавчим школам, створення Фонду допомоги студентам тощо). Представники Товариства «Самопоміч» як засновники кредитівки також виступили із пропозицією про створення

громадського комітету, що б займався справами осіб, які тимчасово потрапили у фінансову скруту. Кредитівка «Самопоміч» підтримала таку ініціативу, видаливши на це відповідні кошти. З цього приводу журналіст газети «Час і Події» Володимир Павелчак мав інтерв'ю з головою Товариства «Самопоміч» Левком Казанівським, під час якого вони обговорили склад осіб вищезазначеного комітету, періодичність його засідань, уточнивши, що право на фінансову допомогу матимуть винятково члени кредитної спілки, а значить – і члени самого Товариства. Матеріали цього опублікованого інтерв'ю також дають повну інформацію про випадки, у яких можна звертатися по допомогу, необхідні документи для її отримання та контакти.

Проте кооперація – процес динамічний, який має відповідати вимогам дійсності, що швидко змінюється. Розвиток освіти, науки, ЗМІ та інформаційних технологій не могли не вплинути на практичну діяльність кооперативного товариства. Щоб не допустити стагнації в сьогоденному нестабільному світі, мати змогу охопити своєю діяльністю всіх своїх вкладників, надавати їм сучасне обслуговування та залучити нових членів, кредитівка «Самопоміч», крім постійної присутності в інформаційному просторі та безпосередньому житті української діаспори США, також модернізує свої приміщення, використовує новітні технології у роботі, щоб полегшити доступ постійних членів та заохотити їх. Щорічні звіти, що припадають на ювілей установи, кредитівка проводить дещо цікавіше – у своїй оселі в Равид Лейку, де, крім звичних доповідей, проводять лотереї, спортивні ігри для дітей. Статті, що висвітлюють такі події, оптимістично звітують про усі складові святкування, бо покликані не тільки популяризувати, а й продемонструвати об'єднуючу роль кооперації.

У 2015 р. президент дирекції «Самопоміч» д-р Михайло Кос окреслив кілька актуальних питань сучасної діяльності кредитівки. На фоні зменшення загальної кількості американських й українських кредитівок, активних членів, що пояснює відходом старшого покоління, асиміляцією молоді та відсутністю припливу нових іммігрантів, у другому десятиріччі XXI століття «Самопоміч»

продовжує розвиватись, відкривати нові відділення, працюючи на користь своїх членів та української громади, розвиваючи і поглиблюючи економічну, а також національну і духовну солідарність в середовищі української діаспори США [2].

До вищесказаного вважаємо за необхідне додати: практично кожна делегація, яка прибуває з України, відвідує кредитівку «Самопоміч» з метою ознайомитися із успіхами кооперативного руху в США, традиції якого вивезені емігрантами зі своєї історичної батьківщини. Періодичні видання документують обмін знаннями, здобутками, шляхами вирішення проблем, велика увага приділяється також гуманітарній сфері і налагодженню тісної співпраці [18].

В інформаційному просторі українців діаспори США маємо інформацію і про те, як кредитівка «Самопоміч» займається питаннями адаптації та допомоги новій хвилі еміграції. Загалом ця традиція зародилася ще із приїздом в Америку повоєнної еміграції у 1948 р., коли Товариство українців Америки «Самопоміч» стало місцем, де можна було довідатися про вакансії, вільне помешкання, отримати послуги перекладача. Сьогодні у приміщенні кредитівки від 1996 р. інформаційний відділ влаштовує товариські зустрічі для кращого ознайомлення новоприбулих із українською громадою цієї місцевості. Члени «Самопоміч» доводять до відома приїжджих місця церков, професійних, громадських, освітніх, культурних, медичних установ та організацій, ЗМІ тощо. Тут упродовж тижня надають фінансові послуги, відбувається обмін інформацією та корисні знайомства, тобто пульсує національне життя. Опубліковані матеріали дають підстави стверджувати, що у такий спосіб емігранти з України легше інтегруються у нову країну, відчуваючи підтримку своїх та маючи місце, куди можна прийти за порадою та допомогою, кредитівка ж, у свою чергу, має можливість практично першочергового безпосереднього спілкування для залучення нових вкладників [3].

У 2015 р. в приміщенні Нортвестенського університету, за даними прес-служби кредитівки «Самопоміч», відбувся благодійний бенкет, який підтримали як сама фінансова установа, так і інші українські релігійні та громадські організації у Чикаго. Імпреза пов'язана із допомогою міжнародній організації

«Save Ukraine Now», що у співпраці з американськими релігійними та громадськими об'єднаннями започаткувала програму «Збережи Україну зараз» для гуманітарної допомоги потерпілим від російської агресії в Україні. Крім того, ця програма передбачає інформування американської громадськості щодо кризи та подій в Україні. Прес-служба «Самопоміч» публікує матеріали, в яких зазначається, що «Save Ukraine Now» вже діє в Чикаго, Мічигані, Детройті у вигляді волонтерської групи, яка протягом місяці в усіх залучених релігійних установах проводить збір гуманітарної допомоги, а на черзі – акції в інших містах США [10].

Кредитна кооператива «Самопоміч» з 2006 р. для учнів українських шкіл започаткувала фінансово-освітню програму, відповідно до напрямку своєї діяльності, – Програму ощадності. Від часу її впровадження щорічно публікуються своєрідні звіти, де задокументовано причини такої співпраці між освітніми та фінансовою установами, зауважено на вподобанні Програми ощадності дітьми, які в такий спосіб отримали не тільки можливість накопичувати свої невеликі кошти, а й отримати подарунки від самої кредитівки – при відкритті рахунку і в кінці навчального року, – автоматично взяти участь у лотереї для виграшу flash drives, MP3's, Ipods, Laptops. У публікаціях також акцентовано на позитивному впливі такої співпраці, передусім, на фінансове становище освітнього закладу. Завдяки Програмі ощадності діти починають не тільки розуміти і вчитися поводженню з грошми, а й отримують прямий зв'язок із українською установою, який у майбутньому допоможе забезпечити членство і спадкоємність поколінь в роботі цієї фінансової організації.

Кредитівка «Самопоміч» через УНС укріплює тісні зв'язки між діаспорою та науковими українськими установами. Представники цієї фінансової організації вважають, що українська громада, незважаючи на активність, немає таких ресурсів, щоб допомогти розбудувати Україну, однак вона може підтримати ті установи, що сприяють цьому, працюють для реалізації цього питання – Києво-Могилянська академія, Острозька академія, Український католицький університет у Львові. У США «Самопоміч», поміж іншим,

допомагає Менор коледжу за його послідовну роботу в релігійному та освітньому житті діаспори [12].

Від 2010 р., згідно з матеріалами інформаційного простору українців діаспори, відзначення Дня журналіста завжди поєднується із «Маршем за свободу слова». У Чикаго в приміщенні кредитівки «Самопоміч» відбувається дискусія щодо свободи мас-медіа в Україні у формі круглого столу. Його учасники – Генеральний консул, лідери думок та представники громадських організацій української діаспори США, ЗМІ, а також члени українських об'єднань, що займаються підтримкою журналістики в Україні. Щодо останніх, у газеті «Час і Події» друкується довідка про кожного. Прикметно, що для охочих познайомитись із цією темою та дізнатися думки фахівців з цього приводу достатньо переглянути відеозапис заходу на сайті «Самопоміч» у відповідному розділі.

Як уже згадувалося вище, кредитівка «Самопоміч» від початку свого заснування втримує надзвичайно тісні зв'язки з українським духовенством у США, що допомагає українській громаді зберігати свою національну ідентичність, оскільки українські церкви значною мірою вплинули і продовжують впливати на сповільнення процесу асиміляції. Таким чином, для того, щоб українці у діаспорі могли розвиватися не тільки матеріально, а й духовно, з метою подякувати духовним провідникам за вірне служіння, сумлінну турботу про духовну чистоту українських родин і прищеплення прийдешньому поколінню любові до рідної релігії та національних традицій, ця фінансова інституція традиційно щороку проводить різдвяні зустрічі у Чикаго з українським духовенством штату Іллінойс, Вісконсін, Мічиган, Нью-Джерсі. Друковані матеріали висвітлюють цю подію як спільну молитву шести різних українських християнських конфесій у США за Україну та українців у світі.

Гарною традицією нью-йоркського відділу Об'єднання українців в Америці «Самопоміч» вже багато років поспіль є організація добродійного обіду з нагоди Дня подяки. Ця подія збирає чимало українців, які об'єднуються навколо цього товариства та одночасно є членами кредитівки «Самопоміч».

Таке святкування є одним із численних прикладів синкретизму американських традицій із українським духом нашої громади. Зміст публікацій, які висвітлюють цю подію, завжди містить нагадування історії цього свята, яке так шановане у США, а тому автори надзвичайно емоційні та метафоричні у своїх дописах, принагідно дякуючи Об'єднанню українців в Америці «Самопоміч» та Федеральній кредитовій кооперативі «Самопоміч» у Нью-Йорку за тривалу співпрацю та збереження національних традицій як важливої складової національної ідентичності на американській землі [4].

Кредитівка «Самопоміч» у містах свого функціонування відома своєю меценатською допомогою українській справі, зокрема, підтримкою української культури в діаспорі як представництва українства в США серед інших національностей. Через те, ця фінансова організація є спонсором майже всіх культурних заходів, що відбуваються в українській громаді (наприклад, виставок в українських музеях, фестивалів, літературних конкурсів), зустрічей з українськими митцями. Крім того, як свідчать матеріали періодичних видань, імпрези – прекрасна можливість через своє представництво ознайомлювати людей із діяльністю кредитівки, а завдяки різним цікавим заохочувальним акціям – популяризувати свою діяльність з метою залучення нових членів [6].

Як бачимо, хоч і непомітний, кооперативний рух є важливим чинником функціонування американського українства, адже тільки об'єднана в такий взаємодопомоговий рух українська діаспора могла стати сильним джерелом збереження національної ідентичності та української ідеї.

Література:

1. Атаманенко А. Українська діаспора: проблеми і напрями дослідження / А. Атаманенко // Наукові записки Національного університету «Острозька академія» : Історичні науки / відп. ред. І. Пасічник, Л. Винар, ред. А. Атаманенко. – Острог; Торонто; Нью-Йорк: Національний університет «Острозька академія», Світова Наукова Рада СКУ, Українське Історичне Товариство, 2005. – Вип. 5. – С. 5-20.

2. Бандера В. Філядельфійська кредитівка «Самопоміч» поступає вперед / Володимир Бандера // Свобода. – 1996. – Ч. 116. – С. 3; Баран В. Загальні збори кредитівки «Самопоміч» в Дітройті / Володимир Баран // Свобода. – 1995. – Ч. 120. – С. 4; Баран В. Загальні збори кредитівки «Самопоміч» в Мишиген /

Володимир Баран // Свобода. – 1996. – Ч. 94. – С. 6; Бачинський Є. Загальні збори кредитівки «Самопоміч» у Клівленді / Євген Бачинський // Свобода. – 1995. – Ч. 84. – С. 4; Гадзевич Р. «Свобода» і «The Ukrainian Weekly» вдячні «Самопоміч» в Нью-Йорку за щедрий дар / Рома Гадзевич // Свобода. – 2014. – № 5. – С. 7; Гороховський А. Ростимо ж ми, гей! / Анатолій Гороховський // Час і Події. – 2003. – № 178. – 15 квітня; Гелетей А. Загальні збори Товариства «Самопоміч» в Нью-Йорку / Анна Гелетей // Свобода. – 1996. – Ч. 138. – С. 3; Жаровська А. Кредитівка «Самопоміч» відкрила філію в УОКЦентрі / Андрея Жаровська // Час і Події. – 2009. – № 11. – 19 березня; Загальні збори Федеральної кредитової кооперативи «Самопоміч» / Прес-служба кредитівки «Самопоміч» // Міст. – 2013. – 11 квітня; Камінська І. Загальні збори української федеральної кооперативної каси «Самопоміч» в Чикаго / Ірина Камінська // Свобода. – 1995. – Ч. 104. – С. 4; Камінська І. Загальні збори чикагської каси «Самопоміч» / Ірина Камінська // Свобода. – 1996. – Ч. 99. – С. 3; Камінська І. Святочний Кооперативний «Веселий день» / Ірина Камінська // Свобода. – 1996. – Ч. 179. – С. 4; Камінська І. Чикагська кооперативна каса «Самопоміч» стала 200-мільйонною потугою / Ірина Камінська // Свобода. – 1997. – Ч. 95. – С. 7; Кооперативний рух – запорука утвердження нації і держави // Наш світ. – 1998. – № 3. – С. 3-4; Костенко Л. Українська кредитівка стала мільярдером / Ларіон Костенко // Міст. – 2014. – 27 березня; Кузьмович-Блага Г. 45 років на службі членам і громаді / Геня Кузьмович-Блага // Свобода. – 1996. – Ч. 103. – С. 3; Кузьмович О. «Самопоміч» відкриває банк у Клифтоні / Ольга Кузьмович // Свобода. – 1991. – Ч. 133. – С. 1, 3; Кухар Л. Кредитівка в Палантайн справляє новосілля / Лариса Кухар // Час і Події. – 2010. – № 43. – 27 жовтня; Кухар Л. «Самопоміч»: хороші підсумки складного року / Лариса Кухар // Час і Події. – 2009. – № 18. – 07 травня; Кухар Л. Україна та українці насправді мають чим пишатися / Лариса Кухар // Час і Події. – 2010. – № 27. – 08 липня; Павелчак В. Для добра громади! / Володимир Павелчак // Час і Події. – 2007. – № 18. – 03 травня; Павелчак В. Левко Казанівський: «Допомагати знедоленим – наш громадянський обов'язок» / Володимир Павелчак // Час і Події. – 2007. – № 21. – 24 травня; Павелчак В. Підсумки року: «Самопоміч» і громада / Володимир Павелчак // Час і Події. – 2008. – № 6. – 07 лютого; Річні загальні збори каси «Самопоміч» / Прес-служба кредитівки «Самопоміч» // Міст. – 2013. – 13 червня; Річні загальні збори каси «Самопоміч» / Прес-служба кредитівки «Самопоміч» // Міст. – 2014. – 05 червня; Річні загальні збори Кредитівки «Самопоміч» / Прес-служба кредитівки «Самопоміч» // Час і Події. – 2010. – № 22. – 03 червня; Річні збори кредитівки «Самопоміч» в Нью-Йорку / Прес-служба кредитівки «Самопоміч» // Наш світ. – 1998. – № 3. – С. 11-12; Річні збори «Самопоміч» Нью-Йорка / Прес-служба кредитівки «Самопоміч» // Міст. – 2012. – 05 квітня; Річні збори Федеральної Кредитової Кооперативи «Самопоміч» / Прес-служба кредитівки «Самопоміч» // Свобода. – 2013. – № 16. – С. 13, 15; «Самопоміч» – це значно більше, ніж Кредитівка / Прес-служба кредитівки «Самопоміч» // Час і Події. – 2008. – № 17. – 23 квітня; Труш О. Черговий здобуток ньюаркської Кредитівки / Осип Труш // Свобода. – 1991. – Ч. 225. – С. 3; Турула Д. 58-і Річні Загальні Збори Кредитівки Самопоміч в

Чикаго / Дора Турула // Час і Події. – 2009. – № 19. – 14 травня; Турула Д. У Палантайні відкрито нове приміщення філії кредитівки «Самопоміч» / Дора Турула // Свобода. – 2010. – № 45. – С. 9; 63-і Річні Загальні Збори Каси Самопоміч / Прес-служба кредитівки «Самопоміч» // Час і Події. – 2014. – № 22. – 29 травня; 64-і Річні Загальні Збори Каси «Самопоміч» / Прес-служба кредитівки «Самопоміч» // Українське слово. – 2015. – 03 квітня.

3. Баран В. Товариська зустріч з новоприбулими / Володимир Баран // Свобода. – 1996. – Ч. 22. – С. 4; Камінська І. Де зустрічаються українці? В кредитів ці! / Ірина Камінська // Свобода. – 1998. – Ч. 88. – С. 3.

4. Блюй А. Річний пікнік кредитівки «Самопоміч» / Адріян Блюй // Свобода. – 1995. – Ч. 153. – С. 4; Зустріч духовних провідників у касі «Самопоміч» в Чикаго // Час і Події. – 2011. – № 1. – 05 січня; Зустріч духовенства у касі «Самопоміч» // Час і Події. – 2012. – № 52. – 25 грудня; Кіндрась К. Коли громада, мов одна родина / Катерина Кіндрась, Валентин Лабунський // NOVAгазета. – 2015. – № 46 (354). – С. 15; Костелина Л. Два дні, які для нас були «Україною» поза межами України / Лука Костелина // Час і Події. – 2010. – № 34. – 25 серпня; Різдвяна зустріч «Самопоміч» з духовенством / Прес-служба кредитівки «Самопоміч» // Міст. – 2014. – 24 грудня.

5. Вдовенко С. Закордонне українство в національному державотворчому процесі: ідентифікація, організація, взаємовідносини / С. М. Вдовенко; Національна академія держ. управління при Президентові України. – Чернігів: ЧДТУ, 2004. – 209 с.

6. «Відкриті двері» філії кредитівки «Самопоміч» / Прес-служба каси «Самопоміч» // Міст. – 2013. – 29 серпня; Кредитівка «Самопоміч» підтримує культурно-мистецькі проекти Українського національного музею / Прес-служба Кредитівки «Самопоміч» // Час і Події. – 2014. – № 29. – 17 липня; Кредитівка «Самопоміч» радо підтримує громадські проекти / Прес-служба Кредитівки «Самопоміч» // Українське слово. – 2015. – 03 травня; Кузьмович О. «Самопоміч» подає приклад українським установам / Ольга Кузьмович // Свобода. – 1993. – Ч. 124. – С. 1; Нагородили переможців конкурсу «Літературні портрети» / Прес-служба Осередку праці НТШ у Філадельфії // Міст. – 2013. – 23 травня.

7. Вісіна Т. М. Український кооперативний рух у Волинському воєводстві в 20-30-х роках ХХ ст.: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. істор. наук / Т. М. Вісіна. – Львів, 2002. – 18 с.

8. Гавліч І. Б. Українська кредитна кооперація у Східній Галичині : (остання третина ХІХ ст.-1914 р.) : автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук / Ірина Богданівна Гавліч ; Національна академія наук України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, Інститут народознавства. – Л., 2010. – 22 с.

9. Гелей С. Діяльність Крайового кредитного союзу в першій половині ХХ ст. / С. Гелей // Українська кооперація: історичні та соціально-економічні аспекти. – Львів, Вид-во Льв. комерц. академії, 2001. – Т. 2. – С 96-103.

10. Дієва програма «Збережи Україну зараз» збирає друзів / Прес-служба Кредитівки «Самопоміч» // Українське слово. – 2015. – 08 травня.

11. Євтух В. Закордонне українство / В. Б. Євтух [та ін.]; Київський національний ун-т ім. Т. Шевченка, Національна академія держ. управління при Президентові України, Центр сучасного суспільства. – К. : ВІК, 2005. – 308 с.

12. Жаровська А. Льотерея Кредитівки «Самопоміч» для школярів / Андрея Жаровська // Свобода. – 2010. – № 20. – С. 10; Жаровська А. Учням щастить з Кредитівкою «Самопоміч» із ощадною програмою / Андрея Жаровська // Час і Події. – 2010. – № 19. – 12 травня; Каса «Самопоміч» винагородила ощадних учнів українознавчих шкіл у Чикаго // Час і Події. – 2009. – № 25. – 25 червня; Павелчак В. Наука заощаджування – в дії / Володимир Павелчак // Час і Події. – 2006. – № 24. – 15 червня; Павелчак В. Програма «Наука заощаджування» – в дії / Володимир Павелчак // Час і Події. – 2008. – № 18. – 01 травня; «Самопоміч» винагороджує молодих ощадників / Прес-служба кредитівки «Самопоміч» // Міст. – 2011. – 01 грудня; «Самопоміч» підтримує Менор коледж // Свобода. – 1997. – Ч. 18. – С. 4; Семенюк М. Пластуни новачки відвідали Кредитову Спілку «Самопоміч» / Милана Семенюк // Час і Події. – 2014. – № 10. – 06 березня.

13. Кондрашевська Ю. Проблема збереження національної ідентичності української діаспори / Юлія Кондрашевська // Схід. – 2017. – № 1. – С. 64-69.

14. Куропась М. Українці в Чикаго і в стеїті Ілліной / Мирон Куропась // Час і Події. – 2002. – № 168. – 01 листопада; Час і Події. – 2003. – № 172. – 15 січня; Час і Події. – 2003. – № 173. – 01 лютого; Час і Події. – 2004. – № 228. – 17 вересня.

15. Мерфі Н. Українці в США: збереження національних та культурних традицій / Н. Мерфі. – Донецьк: Ноулідж, 2010. – 247 с.

16. Моцюк В. Українці та українська ідентичність у сучасному світі / В. І. Моцюк, В. Ю. Макар, С. Д. Попик. – Чернівці: Прут, 2005. – 400 с.

17. Недошитко І. Українська діаспора США у державотворчих процесах в Україні (1991-2011 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Недошитко Ірина Романівна; Терноп. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Т., 2013. – 20 с.

18. Павелчак В. Для добрих справ бар'єрів не існує / Володимир Павелчак // Час і Події. – 2007. – № 14. – 05 квітня.

19. Струк З. І. Українські виробничо-торговельні кооперативи в Західній Україні (1921-1939): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. істор. наук / З. І. Струк. – Львів, 2001. – 18 с.

20. Футала В. Господарсько-кооперативний рух Західної України міжвоєнного періоду ХХ ст.: сучасні дослідження та інтерпретації // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. – Тернопіль, 2011. – Вип. 1. – С. 261-265. – (Серія „Історія”).